

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE MEI 2021 NO. 5

WAARDEVOL TIEL

voortzetting van:
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestdijkstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
0655121210

Penningmeester:
Ronald van Lith
Meidoornstraat 12
4001 ZE Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Beste mensen,

De gemeente Tiel heeft een nieuwe stadspromotor aangesteld. Dat is mevr. Drs. Marlous Loffelman, die Jan Beijer opvolgt. Hoewel, niet rechtstreeks, want we hebben enige jaren met een stadspromotorloos tijdperk te maken gehad. Helemaal zonder promotors zat de stad overigens niet, want Waardevol Tiel en verschillende organisaties met ons, promoten onze gemeente al sinds jaren en ook nog onbezoldigd. Maar mevrouw Loffelman brengt ongetwijfeld een stuk professionaliteit mee die de vrijwilligers soms ontberen. Bovendien krijgt zij enig budget ter beschikking en hoeft dus voor de uitvoering van haar plannen niet steeds op jacht te gaan naar sponsors. Onlangs heeft zij bij de Raadscommissie Bestuur een presentatie gegeven over de wijze waarop zij haar taak wil gaan invullen. Daar waren alle fracties bepaald gecharmeerd van, vernamen wij uit tweede hand. Met haar uitvoeringsstrategie van de Tielse Stadspromotie wil zij alle betrokken partijen verenigen. Nu, daar staat Waardevol Tiel alvast voor open, want er zijn nog genoeg plannen van ons die om uitvoering vragen, maar vastlopen op budget, bestuurlijke halfslachtigheid of ambtelijke onwil. Waarmee we overigens niet elke bestuurder of ambtenaar over de zelfde kam willen scheren; sommigen geven ons de nodige wind in de zeilen. In ieder geval wensen we mevrouw Loffelman succes en hopen op wederzijdse ondersteuning van ons beider streven.

Ton

Een nieuw bouwplan voor het Bleekveld

Enige jaren voor de bankencrisis van 2008, werd er bij de gemeente Tiel een plan ingediend voor de bouw van een ongeveer 25 meter hoge torenflat op de plaats van het huidige parkeerterrein op het Bleekveld. De hoogte van deze toren was zeer in dissonantie, als je dat zo kunt noemen, met haar omgeving en overtrof niet alleen de hoogte van het schip van de Sint Maartenskerk, maar ook dat van het toen nog te bouwen Zinder. Niet iedereen was daar gelukkig mee en naast anderen maakte Waardevol Tiel, in de persoon van Huub van Heiningen, meerdere malen haar ernstige bezwaar kenbaar bij daartoe bedoelde overlegorganen en de bezwarencommissie. Wij wilden niet dat de kerk, toch zowat het belangrijkste monument van onze stad, letterlijk en figuurlijk overschaduwde werd door de appartemententoren van projectontwikkelaar Slokker. Maar de Tielse autoriteiten zagen het allemaal heel anders: die lelijke lege plaats daar op het Bleekveld was een smet op het aanzien van de stad, dus moest er maar snel gebouwd worden. Bovendien moest er wel extra hoog gebouwd worden om uit de kosten te komen en de projectontwikkelaar ook nog een redelijk rendement op de investering te gunnen. Bouwen in de stad was nu eenmaal duurder dan bouwen in het weiland en we wilden immers allemaal dat er ingebreed werd. Waardevol Tiel had het nakijken. Of toch niet, want hoe kan het verkeren? De bankencrisis brak uit, en van de verstrekte bouwvergunning werd geen gebruik gemaakt. Voor Waardevol Tiel had de bankencrisis zo zijn heilzame kanten, want ook het treurige plan Overlinge, dat voorzag in landschapvernietigende woningbouw in het stroomgebied van de Linge, ging de versnipperaar in.

De vaart was er helemaal uit met de bouwplannen, wat blijkbaar ook tot een zekere bezinning leidde onder de autoriteiten en met name bij de monumentencommissie. Deze keurde een verbouwingsplan van begrafenisondernemer Tijssen, in de Kloosterstraat, af op de bouwhoogte. Tijssen wilde aan zijn pand enkele verdiepingen toevoegen, maar zou daarmee de hoogte van de omliggende gebouwen te boven gaan. Het argument dat de toneeltoren van het nabijgelegen theater ook hoger was dan de omliggende panden werd niet relevant bevonden.

Uiteraard was Waardevol Tiel het deze keer eens met het besluit. Bovendien bood het een goede kans om alsnog iets te doen aan het plan Bleekveld. Een mogelijkheid die zich voordeed bij de herziening van het Bestemmingsplan Binnenstad. Daarbij bleek dat de oorspronkelijke bouwvergunning van de torenflat nog bestond, maar wellicht verlopen was. In onze bemerkingsen op de voorloper van het nieuwe bestemmingsplan, wezen wij de gemeente op de inconsequentie tussen de beperking van de hoogte in de Kloosterstraat in relatie met haar omgeving, tegenover de toegestane hoogte op het bleekveld, waarbij de relatie met de omgeving buiten beschouwing was gelaten. De nieuwe lichte ambtenaren, met hun nieuwe inzichten, bleken het met ons eens te zijn. De juridische afdeling van de gemeente zou eens gaan kijken of de bouwvergunning in juridische zin aangepast kon worden.

We hebben er daarna lange tijd niets meer over vernomen, maar onlangs kwam de nieuwbouw op het bleekveld weer ter sprake en wel in de Raadscommissie Ruimte van 6 april dit jaar. Daar werd een presentatie gegeven van een geheel nieuw plan. Dit maal met grondgebonden woningen en een bescheiden appartementengebouw, in harmonische schikking met de omgeving. De maximale hoogte van het appartementenbouwwerk zou op 15 meter neerkomen, wat iets hoger lijkt te zijn dan het nabijgelegen gemeentekantoor.

De vraag voor ons is: hebben wij hier nu invloed op gehad, of was het pure mazzel? Maar dat doet er eigenlijk niet toe, want er wordt daar een heel mooi plan neergezet, waar je als Tielenaar tevreden mee kunt zijn. Maar als Huub nog geleefd had, dan hadden we er vast wel een glas op gedronken.

Ton

Najaarskermis.

Het zullen er niet heel veel meer zijn, maar wie als Tielenaar of streekgenoot de Tielse najaarskermis in de jaren vijftig heeft meegemaakt, zal daar waarschijnlijk goede herinneringen aan hebben. Het was dan ook een bijzondere tijd, zo kort na de oorlogsjaren. Er waren nog verschillende straten in de binnenstad waar in de voorheen gesloten straatwanden percelen ontbraken als uitgerukte tanden in een soms niet al te gaaf gebit. De waterpoort was verdwenen, de naastgelegen Grote Sociëteit een spookachtige ruïne. De Sint Maartenskerk, met haar opengereten toren, waar je de luidklokken in de open lucht kon zien hangen, riep associaties op met een lugubere kasteelroman. Arm was haast iedereen, maar doordat het aan vergelijkingsmogelijkheid ontbrak, was dat heel gewoon. Zeker als kind drong die armoede niet tot je door. Het mocht dan soms aan goede kleding ontbreken, voedsel was er in de Betuwe genoeg. Daar werd door een belangrijk deel van de streekgenoten, doorgaans kleinere boeren met een gemengd bedrijf, ook heel het jaar hard aan gewerkt. Maar in oktober, als alle oogst binnen was, dan was er de Tielse Kermis. Dat was het feest van het jaar; daar kon geen Oranjedag of zelf het toen nog zeer populaire bevrijdingsfeest tegenop. Boer, burger en buitenman kwam, al of niet met vrouw en kinderen, in Tiel kermis vieren. De attracties lagen, anders dan op de winderige Waalkade, in de luwte van de binnenstad. Vanaf de Groenmarkt ging dat naar de Varkensmarkt, het Plein en het Bleekveld, waar nogal wat gebouwen verdwenen waren en volop ruimte was voor het toen nog minder omvangrijke kermismaterieel. Tiel vierde feest, en er waren avonden dat de route van Bleekveld naar Plein, via Tolhuisstraat en Kleibergsestraat vise versa, tot voetgangersopstopping leidde. En gezellig dat het was! Maar dat was toen.

Sindsdien is alles veranderd: we werden rijker tot rijk aan toe. De straatwanden slo-ten zich weer, de sociëteit werd gerestaureerd, evenals de Sint Maarten, en de

Waterpoort werd na veel vijven en zessen weer herbouwd. Ook op het Bleekveld werd gebouwd; daar verrees het theater. Voor de kermisattracties, die voor een steeds verwender publiek van lieverlede groter en spectaculairder moesten worden, was de binnenstad op zeker moment te klein. Er werd uitgeweken naar de Waalkade. Dat werd misschien even een succes, maar van lieverlede kwijnde de kermis weg. De gezelligheid was er uit op dit wel erg groot en open terrein met die reusachtige attracties, die eigenlijk ook best wel duur waren voor modaal publiek. Dus besloot het Tielse college van Burgemeester en Wethouders dat de najaarskermis niet levensvatbaar meer was en diende te verdwijnen. “Maar dat gaat zo maar niet!” vonden de gezamenlijke fracties van de gemeenteraad. De al zo oude traditie van de najaarskermis mocht niet verloren gaan. Er moest een raads werkgroep komen die zou gaan onderzoeken of de kermis in een andere opzet met succes behouden kan blijven. En aldus gaat het geschieden.

Of de werkgroep tot een levensvatbare oplossing komt is uiteraard de vraag. Het lijkt er op dat die oplossing gevonden moet worden in een kleinschalig opgezette, nostalgische kermis in de binnenstad, zo mogelijk in combinatie met een ander festival. Het Dickens festival zou daar geschikt voor kunnen zijn, hoewel dat in de winter valt. Maar een Victoriaanse kermis heeft voor Tielenaar en streekgenoot wel wat bijzonders te bieden.

Ton

Vergadering mogelijk tweede zaterdag van mei.

We hebben bekeken of we op zaterdag 1 mei weer eens een vergadering konden beleggen. De gedachte was te gaan vergaderen in de buitenlucht, in de ruime tuin van Nette Diepeveen, of het anders toch maar eens digitaal te proberen.

Onze grootste vergadertijgers daarover raadplegend, kwamen we tot de conclusie dat de meesten van hen inmiddels gevaccineerd zijn of immuniteit hebben opgebouwd met de overwinning op het virus. Er was daardoor voldoende animo om in de buitenlucht te vergaderen, met inachtneming van de desinfecterende verplichtingen. Daarentegen was er enige aversie tegen digitaal vergaderen. Wie er mee te maken had gehad vond de regie te strak, of juist te los met door elkaar gepraat en slecht geluid. Sommigen beschikten ook niet over een camera. Dus de tuin dan maar? Dat leek prima te kunnen. Maar daarvan zijn we toch terug gekomen, want de vraag is of de pandemie maatregelen inderdaad per 28 april versoepeld worden. Dat zag er op het moment van besluit ineens niet zo best meer uit. Daarom hebben we besloten om de vergadering één week, onder voorbehoud, te verschuiven naar zaterdag 8 mei. Onze vaste bezoekers krijgen daarvan nog nader bericht. Wie van u nog meer de vergadering wil bezoeken is welkom, maar dient dat te melden met een mailbericht naar een van onze bestuursleden.

Mogelijk dus tot zien op zaterdag 8 mei om 14.00 uur op de Kerkstraat 32.